

Sf. Taine, despre viața morală și socială, despre iubirea aproapelui și despre viața viitoare.

În paginile următoare vom înșira și tâlcui pe rând pildele și asemănările din Sfânta Evanghelie. Sunt cele mai frumoase dintre toate pildele pe care le-au auzit cândva oamenii, atât prin învățăturile lor alese, cât și prin simplitatea și uneori prin scurtimea lor.

1 PILDELE DESPRE CUVÂNTUL LUI DUMNEZEU

FOCUL EVANGHELIEI 1.1

☞ Știe orice creștin că Sfânta Scriptură este cartea în care se cuprinde cuvântul lui Dumnezeu, adică învățătura pe care Duhul Sfânt a insuflat-o prorocilor și Apostolilor prin Iisus Hristos Domnul nostru. În cuvântul lui Dumnezeu avem descoperită înțelepciunea, voința și iubirea lui Dumnezeu. Ca să ne arate ce rost și ce urmări are cuvântul lui Dumnezeu în lume, Mântuitorul a rostit pilda următoare:

Foc am venit să arunc pe pământ și cum aș dori să fie acum aprins!... Pace socotiți că am venit să aduc pe pământ? Vă spun vouă: nu, ci dezbinare. Că de acum înainte de vor fi cinci într-o casă, se vor împărți trei împotriva a doi și doi împotriva a trei. Va fi tatăl împotriva feciorului și feciorul împotriva tatălui, mama împotriva fiicei și fiica împotriva mamei, soacra împotriva nurorii și nora împotriva soacrei.

(Lc. 12:49-53)

În pilda aceasta este vorba de cuvântul Evangheliei și de lupta dintre păgânism și creștinism. Iisus Hristos nu a venit în lume să vestească pacea cu orice preț. El a coborât din slava cerului ca să arunce foc pe pământ: focul Duhului Sfânt care arde nedreptatea și nimicește minciuna; focul care dezmoștește sufletele și aprinde în inimi dragostea de Dumnezeu și de om. De atâtea ori vedem inima asemănată cu o flacără care arde: e flacăra iubirii sfinte, care cuprinde inima și în inimă pe Dumnezeu.

Fiul lui Dumnezeu S-a întrupat ca să despartă adevărul de minciună, dreptatea de strâmbătate, binele de rău și lumina de întuneric. În acest scop, El a vestit oamenilor Sfânta Evanghelie, apoi le-a făgăduit și le-a trimis pe Duhul Sfânt, în chipul limbilor de foc (FA 2:1-4), care să-i sfințească și să-i învețe adevărul (In. 16:13).

Oricând se ivește în lume o învățătură nouă, ea este pricină de dezbinare între oameni și chiar între membrii aceleiași familii. Unii sunt pentru, alții contra. La fel este și cu Sfânta Evanghelie. Unii sunt pentru ea, alții împotriva ei, și astfel se aprinde focul și războiul e început, dar nu un război cu arme lumești, ci un **război duhovnicesc**, un război care se dă în suflet între gândurile bune și cele rele, între Evanghelia Domnului și cugetele omului: războiul adevărului împotriva minciunii.

Focul Evangheliei, pe care l-a aprins în lume Mântuitorul, arde și astăzi. El arde atât de puternic, încât luminează și încălzește omeni-

rea întreagă. Din focul acesta primesc toți creștinii de pretutindeni lumina, căldura și harul mântuirii.

În foc arde pleava și se curăță aurul. Focul este puterea. El mișcă toate mașinile, toate motoarele și inima omului. Focul Duhului Sfânt mișcă, luminează, încălzește și sfințește sufletul. Focul cuvântului Evangheliei arde patimile și răutățile omenești. El e ca ciosanul care sfârâă stânca nepăsării (Ier. 23:29); ca ploaia și roua: nu se întoarce în cer, fără să rodească (Deut. 32:2; Is. 5:10-11). El, cuvântul Evangheliei ne judecă, și acum și în veacul viitor (In. 12:48). El este ca o sabie de foc, cu două tășuri, pătrunde până în adâncul inimii (Evr. 4:12). De aceea, omul care a simțit puterea și binefacerile lui, nu-l mai părăsește nici cu prețul vieții. Să nu ne temem de focul și războiul pe care l-a aprins în lume cuvântul Evangheliei. El se desfășoară numai în adâncurile inimii și se poartă numai cu arme duhovnicești. Să ne temem mai degrabă când acest foc s-a stins. Unde focul se stinge, acolo se stinge și viața. Unde nu mai arde focul Evangheliei, acolo oamenii dorm. Unde nu se mai dă război duhovnicesc, acolo e stăpânirea întunericului și pacea morții; acolo nu mai este mântuire.

Nici de focul necazurilor și al încercărilor să nu ne temem, căci spune un înțelept: „Când bate vântul peste vatra cu jar, se aprinde focul mare... Tot așa sunt și încercările și necazurile. Ele bat asupra sufletului nostru, ca să-l aprindă mai tare, să-l facă mai fierbinte

pentru credință și mai vrednic pentru fapte frumoase... Dumnezeu ni le trimite tocmai ca să ne întărească sufletul..."

Acesta e tâlcul parabolei despre focul Evangheliei. «*Fericiți cei ce ascultă cuvântul lui Dumnezeu și îl păzesc pe el*» (Lc. 11:28).

PILDA SEMĂNĂTORULUI 1.2

☞ Împărăția lui Dumnezeu nu s-a întemeiat și nu crește pe pământ nici prin puterea armelor, nici prin deșteptăciunea oamenilor. Ea se întemeiază și crește printr-o putere tainică, sfântă, mai presus de toate armele și puterile omenești. Puterea aceasta e cuvântul lui Dumnezeu.

Cine vestește, unde se seamănă, cum crește și rodește acest cuvânt, ne-o spune Mântuitorul nostru Iisus Hristos în pilda cunoscută și neîntrecut de frumoasă a Semănătorului.

leșit-a semănătorul – zice Domnul – să semene sămânța sa. Și semănând el, unele au căzut pe lângă cale și au fost călcate și păsările cerului le-au mâncat. Altele au căzut pe piatră și după ce au răsărit s-au uscat, pentru că nu aveau umezeală. Altele au căzut în mijlocul spinilor și crescând spinii, le-au

înecat. Iar altele au căzut pe pământul cel bun și crescând, au făcut rod însutit...

La întrebarea ucenicilor: „Ce înseamnă pilda aceasta?”, Mântuitorul răspunde:

«Sămânța este cuvântul lui Dumnezeu. Cele de lângă cale sunt cei care ascultă, apoi vine diavolul și ia cuvântul din inima lor, ca nu cumva crezând să se mântuiască. Cele de pe piatră sunt cei care aud și cu bucurie primesc cuvântul, dar rădăcină nu au, ci cred până la o vreme, iar în vreme de ispită se leapădă. Cele căzute între spini sunt cei care aud cuvântul, dar umblând cu grijile și cu bogățiile și cu plăcerile vieții acesteia, se înăbușesc și nu aduc roadă. Iar cele de pe pământ bun sunt aceia care, auzind cuvântul, îl păstrează în inima lor bună și curată, și aduc roadă prin răbdare» (Lc. 8:4-15. Vezi și Mt. 13:1-23; Mc. 4:1-20).

Așadar, cuvântul lui Dumnezeu, adevărul Evangheliei este asemănător cu sămânța. Semănătorul este Mântuitorul, Învățătorul, Prorocul venit în lume, Domnul nostru Iisus Hristos. Cum semănătorul iese când e timpul potrivit la câmp, ca să semene sămânța, tot așa la «plinirea vremii» (Gal 4:4) a venit în lume Mântuitorul Hristos ca să semene în sufletele oamenilor sămânța Evangheliei, cuvântul lui Dumnezeu. Se pune acum întrebarea: „Cum crește și în ce măsură rodește cuvântul lui Dumnezeu în inimile și în faptele oameni-

lor?” Răspunsul e limpede: ca și semințele aruncate în brazdă, unele mai bine, altele mai slab, după cum e locul și soiul pământului.

Sunt patru feluri de pământuri și patru feluri de suflete: sunt **pământuri bătute**, peste care trec tot felul de drumuri și cărări bătătorite de oameni; **pământuri pietroase**, în care nu este nicio putere de rodire; **pământuri sălbatic**e, năpădite de spini și de buruieni care înăbușesc semințele bune și în sfârșit **pământuri mănoase**, care rodesc semințele bune cu îmbelșugare.

Ca și pământurile sunt și sufletele. Sunt **suflete ușurate**, peste care trec gândurile bune și rele, ca oamenii peste pământurile cu drumuri și poteci multe; sunt suflete **seci, tari și aspre**, ca piatra, în care nu rodesc niciun fel de gânduri, vorbe și fapte bune; **suflete egoiste și răutăcioase**, ca spinii, care afară de interesele lor nu se gândesc la nimic și **suflete bune și roditoare** ca și pământurile mănoase, în care cresc și rodesc toate virtuțile, toate gândurile și faptele bune. Astfel fiind sufletele este ușor de înțeles de ce rodesc în unele așa de greu cuvântul Evangheliei.

Oamenii cu **sufletele ușurate** ascultă cuvântul despre împărăția lui Dumnezeu, dar cum inima lor e deschisă tuturor duhurilor rele și patimilor stricătore, nu aduc roade. Vine diavolul vicelan, vine lumea călătoare a gândurilor rele, care calcă în picioare semințele bune, vin păsările răpitoare ale poftelor vinovate, care culeg ce a mai rămas din cuvintele lui Dumnezeu, semănate în inimă.

Pradă totul, nimicesc totul și nimic nu se alege din semănătura Evangheliei.

Oamenii cu **sufletele dure**, bolovănoase se opresc și ei o clipă și ascultă cuvântul lui Dumnezeu, dar cum semințele nu cresc pe piatră și îndată ce răsar, se ofilesc și pier, nici învățăturile creștine nu prind rădăcini în inimile lor. Se gândesc și ei din când în când la Dumnezeu; ascultă și ei câteodată „cu bucurie” graiurile Scripturilor Sfinte, încolțesc uneori și în ei gânduri bune și frumoase, dar neavând căldura inimii curate și umezeala gândurilor căinței pentru faptele lor vinovate, nu se pot hotărî să-și schimbe deprinderile rele, nici să se întoarcă din cauza pierzării la Dumnezeu. La cele dintâi ispite, necazuri sau prigoane se leapădă de toate cuvintele Evangheliei, care astfel nu pot crește și rodi în ei, cum nu pot crește și rodi semințele în piatră.

Oamenii cu **sufletele egoiste și răutăcioase** primesc cuvântul lui Dumnezeu, cum primește pământul plin de spini sămânța cea bună, ca apoi după ce începe a crește să o năpădească până o îneacă. Tot așa și grijile lumești, măririle deșarte, nesațiul averilor și dulcelețurile vieții copleșesc și înăbușă în sufletele iubitoare de sine și rele, puterea de creștere și rodire a învățăturilor mântuitoare. Cuvintele Domnului neavând lumina și căldura trebuitoare, se ofilesc, se usucă și pier ca și plantele nobile în mijlocul spinilor.

Oamenii cu **sufletele bune** sunt ca și pământurile prielnice semințelor bune: primesc cuvântul lui Dumnezeu și aduc roade îmbelșugate, însutite. La Sf. Evanghelist Matei se spune: «unul o sută, iar altul șaizeci, iar altul treizeci» (13:23). Asta înseamnă că nici în sufletele bune, cuvântul lui Dumnezeu nu are aceeași putere de rodire. Sunt pământuri mai puțin sau mai mult roditoare. Într-un pământ slab roditor, dintr-o sămânță crește un spic mai slab, într-un pământ gras, dintr-o sămânță cresc mai multe spice, toate grase și pline de semințe. La fel sunt și sufletele: după cum e inima lor de bună, așa sunt și roadele lor. Un suflet care stăruie mai mult și are răbdare mai mare, poate ajunge până la desăvârșirea sfinților și a mucenicilor. Altul, care stăruie mai puțin și are răbdare mai mică, rodește mai puțin. Unul o sută, altul șaizeci, altul treizeci. Astfel crește și rodește în viața și în faptele oamenilor cuvântul lui Dumnezeu. Știm că o parte din sămânță cade pe cale, pe piatră și în spini, și ne doare paguba, dar ne mângâie rodul însutit.

Cel ce are urechi de auzit, să audă...

CASA ZIDITĂ PE STÂNCĂ 1.3

☞ Înainte de a încheia *Predica de pe Munte* (Mt. 5:7) în care se cuprind cele mai frumoase învățături din Sf. Evanghelie, Iisus Hristos Mântuitorul a asemănat pe creștinii buni cu oamenii care își zidesc casa pe stâncă, iar pe cei răi cu oamenii care își zidesc casa pe nisip:

De aceea, oricine aude aceste cuvinte ale Mele și le împlinește, îl voi asemăna cu omul înțelept care și-a zidit casa pe piatră și a căzut ploaia, au venit râurile, au suflat vânturile și au bătut în casa aceea și n-a căzut, pentru că era întemeiată pe piatră și oricine aude aceste cuvinte ale Mele și nu le împlinește, asemăna-se-va omului nebun, care și-a zidit casa pe nisip. Și a căzut ploaia și au venit râurile și au suflat vânturile și au lovit în casa aceea și a căzut. Și a fost căderea ei mare. (Mt. 7:24-27)

Când zidește omul casă, atunci mai întâi alege locul potrivit. Nimeni nu zidește casă pe nisip sau în mlaștină. La fel când cineva dorește să-și facă o casă sănătoasă, nu-și pune temelie slabă de pământ, ci

temelie de piatră sau de beton armat cu fier. Așa lucrează omul înțelept. Cam așa stăm și cu casa sufletului. Dacă vrem să fie sănătoasă și trainică, nu o putem zidi decât pe temelia de stâncă a cuvântului lui Dumnezeu.

Sunt și temelii de nisip pe care își zidesc unii oameni neînțelepți casa sufletului: necredința, iubirea de sine, lăcomia, poftele păcătoase, plăcerile vinovate, gândurile și părerile deșarte. Toate acestea sunt temelii slabe. Când bate vântul îndoielilor, când vin furtunile încercărilor și apele durerilor, atunci – dacă ne-am zidit casa pe nisip – toate se răstoarnă în noi și în jurul nostru. Atunci ne pierdem capul, ne văităm și nu mai știm încotro să o luăm.

Omul de credință, omul care stă cu sufletul pe temelia de stâncă a Evangheliei Domnului, nu poate fi clintit din loc de nicio furtună, de nicio îndoială și de nicio durere. Omul acesta e ca stânca: pot bate în ea cât vor apele mării, că nu o pot mișca din loc. Valurile o spală și o lasă mai curată de cum a fost, dar tot nemișcată.

Există pentru noi, oamenii, o «piatră vie, aleasă și de mare preț» (1 Petr. 2:4): «Piatra cea din capul unghiului» pe care atâția ziditori nu o bagă în seamă (Mt. 21:42), temelia vieții veșnice: Iisus Hristos (1 Cor. 10:4). Orice clădire fără El se dărâmă. Orice neascultare de cuvântul Evangheliei Lui se plătește scump, ca orice rătăcire și ca orice greșală. Noi, creștinii, «*suntem zidiți pe temelia Apostolilor și a prorocilor, piatra cea din capul unghiului fiind Însuși Iisus Hristos*» (Ef. 2:20-21).

Creșterea aceasta nu se poate face, fără ascultarea de cuvântul Evangheliei: «*Cel ce ascultă cuvântul Fiului și face voia Tatălui Cerească, acela mare se va chema în împărăția cerurilor*» (Mt. 5:19).

Omul care nu-și așază viața sufletului pe temelia de stâncă a cuvintelor lui Dumnezeu, este un fiu pierdut, amenințat să-și ruineze fericirea și să-și risipească în zadar toată viața. Creștinul bun e fiul ascultător de Tatăl Său, Dumnezeu. Una din grijile lui de căpetenie este să facă voia Domnului și să nu iasă niciodată din ascultarea Evangheliei Lui, după cum și scris este în Cartea Sfântă: «*Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta, din tot sufletul tău și din toată virtutea ta! Poruncile pe care ți le dau astăzi, să le păstrezi în inima ta, să le sădești în sufletul fiilor tăi și să vorbești de ele când stai în casa ta, când călătorești, când te culci și când te scoli. Leagă-le ca pe un semn, poartă-le ca pe o tăbliță pe fruntea ta, scrie-le pe ușorii casei tale și pe porțile tale*» (Deut. 6:5-9)

Nu ieși niciodată din cuvântul Domnului. Odihnește-ți sufletul pe stânca Evangheliei și ia seama totdeauna că «*nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot cuvântul lui Dumnezeu*» (Lc. 4:4).